

LAKIALOITE 181/2002 vp

Laki sairausvakuutuslain 8 §:n muuttamisesta

Eduskunnalle

ALOITTEEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Lakialoitteessa ehdotetaan sairausvakuutuslain 8 §:n muuttamista siten, että laillistetun ravitsemusterapeutin antama, lääkärin määräämä hoito

saatettaisiin sairausvakuutuskorvauksen piiriin siinä laajuudessa kuin asetuksella säädetään.

PERUSTELUT

Suomessa julkisen terveydenhuollon kokonaismenot kohoavat hieman yli 8 miljardiin euroon vuodessa, josta suurin osa kuluu TULE-sairauksien, hengitys- ja verenkiertoelimistön sairauksien sekä mielenterveystyön erilaisiin kustannuksiin. Näissä sairauksissa tärkeitä hoidon kulkumakiviä ovat riittävän fyysisen aktiivisuuden määrä ja terveellinen ravinto.

Ruokavaliohoidolla saadaan tieteellisten tutkimusten mukaan hyviä tuloksia ainakin diabeteksen, kohonneen verenpaineen, kohonneiden veren rasva-arvojen ja lihavuuden hoidossa. Ke-liakiassa ja lasten ruoka-aineallergioissa ravitsemushoito on tällä hetkellä ainoa hoitomuoto. Suurten kansantautien lisäksi on paljon muita potilaita, joilla sairauden takia ruokavalio ja ravinnonsaanti on puutteellista, mm. monet syöpäpotilaat, ruoka-allergiset lapset ja huonokuntoiset vanhukset. He tarvitsisivat nykyistä enemmän tietoa ravitsemuksen hoitavista vaikutuksista.

Ravitsemushoidot ovat terveyden edistämisessä usein lääkkeitäkin tehokkaampia, vaikka

ruokavalion toteuttaminen on joskus paljon vaikeampaa kuin pilleripurkin avaaminen. Ravitsemushoitojen etuna on kuitenkin se, että ravinto vaikuttaa samanaikaisesti hyvin moneen terveysongelmaan. Esimerkiksi aikuistyyppin diabetesta sairastavalle ihmiselle, jolla on korkean veren-sokerin lisäksi verenpainetta, paino ja koles-teroli koholla, riittää yhdeksi ja ainoaksi lää-keeksi usein ruokavalio. Lääkehoidossa jokai-seen vaivaan pitää löytää oma lääke. Ja vaikka lääkkeitä hoidossa tarvitaankin, ravitsemus toi-mii usein muun hoidon tukena.

Ravitsemuksen mahdollisuudet sairauksien hoidossa, kuntoutuksessa ja ehkäisyssä ovat Suomessa vielä suurelta osin hyödyntämättä. Ruokavaliohoitoa yksilö- ja ryhmätasolla voitai-siin toteuttaa paljon nykyistä tehokkaammin, mutta tämänhetkisinä ravitsemusterapeuttimää-rillä hoitoa ei voida toteuttaa. Valmistuneita ra-vitsemusterapeutteja ei palkata julkiseen tervey-denhuoltoon riittävästi pääosin siitä syystä, että ravitsemusterapeutin palvelut eivät lääkärin

määräämänkään kuulu sairausvakuutuslain korvausjärjestelmän piiriin.

Nykyisillä ravitsemusterapeuttimäärillä (1 ravitsemusterapeutti/75 000 asukasta) voidaan hoitaa vain jäävuoren huippu. Tässä Suomi on muiden maiden terveydenhuoltojärjestelmiä jäljessä (esim. Ruotsissa on 1 ravitsemusterapeutti/20 500 asukasta). Yli puolet suomalaisista asuu kunnissa, joissa ei ole lainkaan ravitsemusterapeutin palveluita perusterveydenhuollossa. Kun muun terveydenhuoltohenkilöstön antaman ravitsemusneuvonnan määrä ja laatu vaihtelevat mm. työkiireiden, ravitsemusasioiden arvostuksen ja tietotaidon mukaan, tilanne vaatii toimenpiteitä. Tämän vuoksi ravitsemusterapeuttien — jotka ovat laillistettuja terveydenhuollon ammattihenkilöitä ja joiden toimintaa Terveydenhuollon oikeusturvakeskus seuraa ja valvoo — palvelut tulee saada Kelan

korvausjärjestelmän piiriin. Muutos mahdollistaisi asiantuntevan ja yksilöllisen ravitsemushoidon potilaille, joille se on hoidon kannalta välttämätöntä.

Nyt Kansaneläkelaitos edellyttää ennen tiettyjen sairauksien hoitoon tarkoitettujen lääkkeiden korvaamista (mm. verenpainelääkkeet ja laihdutuslääkkeet), että potilaan tulee pyrkiä hoitamaan sairauttaan ruokavalio- ja elämäntapamuutoksilla. Vaatimus on perusteltu mutta kohtuuton, kun monilla potilailla ei nykytilanteessa ole mahdollisuutta saada riittävän asiantuntevaa opastusta ruokavaliomuutosten tehokkaaseen toteuttamiseen.

Edellä olevan perusteella ehdotan,

että eduskunta hyväksyy seuraavan lakiehdotuksen:

Laki

sairausvakuutuslain 8 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

lisätään 4 päivänä heinäkuuta 1963 annetun sairausvakuutuslain (364/1963) 8 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi laissa 640/2001, uusi 3 momentti seuraavasti:

8 §

— — — — —
Jos lääkärin määräämää ravitsemusterapeutista hoitoa on antanut laillistettu ravitsemusterapeutti, korvataan se siinä laajuudessa kuin val-

tioneuvoston asetuksella säädetään.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 2003.

Helsingissä 16 päivänä tammikuuta 2003

Leena Rauhala /kd